

MĚSTA A REGIONY:
PAKT PRO ZASTAVENÍ
SEXUÁLNÍHO NÁSILÍ
NA DĚTECH

one in five
un sur cinq

Příspěvek Kongresu
kampani Rady Evropy
JEDNO z PĚTI

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

**Města a regiony:
Pakt proti sexuálnímu násilí na
dětech**

Príspevek Kongresu
kampani Rady Evropy
JEDNO Z PĚTI

schváleno Byrem Kongresu 14. září 2012

Projekt: Kongres místních a regionálních orgánů Rady Evropy
Verze: únor 2013
Czech

Obsah

Představení Paktu	6
Co to vlastně znamená? _____	6
Proč zapojit místní a regionální úřady? _____	6
Co Kongres navrhuje? _____	7
Co vyžaduje Kongres Rady Evropy od místních a regionálních úřadů? _____	7
Co je to, Pakt měst a regionů pro zastavení sexuálního násilí na dětech? _____	8
Co vyplývá z připojení se k Paktu? _____	9
Kdo jsou hlavní partneři? _____	9
Co to je, čtyři “P”?	9
Čtyři “P”: Prevence _____	10
Čtyři “P”: Ochrana _____	15
Čtyři “P”: Stíhání _____	16
Čtyři “P”: Participace _____	17
Jaké konkrétní akce je možné podniknout na regionální úrovni?	18
Jak bude Pakt fungovat v praxi?	18
Online “platforma” pro registraci k paktu _____	18
Kontrolní seznam akcí pro místní a regionální úřady	19
Prevence _____	19
Ochrana _____	20
Dokumenty a odkazy	21

Představení Paktu

Co to vlastně znamená?

Dostupná data ukazují, že v Evropě se zhruba každé páté dítě stane obětí nějaké formy sexuálního násilí, jednoho z nejhrošších typů násilí vůči dětem. Sexuální násilí může mít mnoho podob, například incest, pornografie, prostituce, nezákonný obchod s lidmi, korupce, svádění přes internet, sexuální vykořisťování a zneužívání. Tohle vše může způsobit, a také působí, závažné poškození dětského duševního i fyzického zdraví. Důsledky sexuálního zneužívání pronásledují děti až do dospělosti – k životu, jenž podle autentických výpovědi je často prožíván ve skrývaném zármutku a bolesti.

V roce 2010 Rada Evropy zahájila kampaň zaměřenou na problém sexuálního násilí vůči dětem. Tato kampaň, nazvaná JEDNO z PĚTI, čímž poukazuje na rozsah celého problému, má za cíl dosáhnout toho, aby více stran podepsalo, ratifikovalo a v praxi uplňovalo [Úmluvu Rady Evropy o ochraně dětí před sexuálním vykořisťováním a zneužíváním](#), dále v textu označovanou jako "Lanzarotskou úmluvu"; a aby děti, jejich rodiny/vychovatelé a veškeré složky společnosti vybavila vědomostmi a nástroji umožňujícími prevenci a ochranu dětí před sexuálním násilím a zneužíváním a zároveň je upozornila na rozsah tohoto fenoménu.

Proč zapojit místní a regionální úřady?

Místní i regionální úřady mají zodpovědnost za ochranu a podporu bezpečí a spokojeného života dětí a mladistvých, žijících na jejich území, přičemž spolupracují s partnery jako je třetí sektor, veřejné organizace a soukromý sektor. Jejich přístup by se měl opírat o čtyři pilíře – prevenci, ochranu, stíhání a participaci (v angličtině "4P", the four "Ps" - Prevention, Protection, Prosecution and Participation). Naléhavým úkolem pro evropská města a regiony, potýkající se s případy sexuálního násilí a zneužívání dětí, je zvýšit povědomí o tomto problému, rozvíjet a v praxi na obecní úrovni uplatňovat akční plány a strategie, zaměřené na ona "4P", a také investovat do lepších

služeb. Veškeré akce a služby musí vycházet z respektu dětských práv, musí vždy na prvním místě sledovat nejlepší zájem dítěte a naslouchat jeho hlasu a tak na místní úrovni dosáhnout toho, co děti a rodiny potřebují pro zastavení sexuálního násilí a zneužívání a pohnání pachatelů ke spravedlnosti.

Co Kongres navrhuje?

Kampaň JEDNO z PĚTI má být zaměřena na místní a regionální úroveň a proto Kongres místních a regionálních orgánů Rady Evropy schválil Strategický akční plán jehož konkrétním cílem je:

1. zvýšit informovanost o cílech kampaně mezi členy Kongresu, místními a regionálními úřady, sdruženími místních a regionálních úřadů a dalšími partnery;
2. podpořit využívání právních norem a nástrojů Rady Evropy (Lanzarotská úmluva, Pokyny pro justici vstřícnou k dětem) při budování struktur a mechanismů k ochraně dětí před veškerými formami násilí;
3. pobízet místní a regionální instituce k organizování kampaní, vyvíjet osvětové nástroje sloužící prevenci sexuálního násilí na dětech, obzvláště pak zpracovávat a šířit materiály k podpoře osvětové kampaně (pravidlo "tady se nedotýkej"), které rodičům a dalším osobám, jež mají děti v péči, pomůže hovořit s dětmi o sexuálním násilí srozumitelným způsobem.
4. podporovat přístup, kdy se podílet budou všichni, pobízet místní a regionální úřady k rozvoji koordinovaných multidisciplinárních struktur, procesů a mechanismů pro potírání sexuálního násilí vůči dětem.
5. Rozvíjet kulturu větší vstřícnosti měst i regionů vůči dětem, jež by umožnila dětem a mladistvým smysluplně se podílet na rozvoji bezpečných obcí prostých sexuálního násilí.

Co vyžaduje Kongres Rady Evropy od místních a regionálních úřadů?

Akce na místní úrovni se jeví být spíše omezené, průzkum uskutečněný v roce 2010 ve Spojeném království naznačuje, že v tomto členském státě má strategii ochrany dětí před sexuálním

vykořisťováním necelá čtvrtina místních úřadů.¹ Přesto existují výzkumy a důkazy, že k sexuálnímu vykořisťování dětí **dochází**, a to nejen ve Spojeném království, ale taktéž ve všech oblastech každého ze 47 členských států Rady Evropy, i když metody sběru dat nejsou vždy dostatečně rozpracovány, aby mohly toto tvrzení doložit.

Cílem Kongresu je tudíž podporovat kampaň JEDNO z PĚTI a zvyšovat informovanost o Lanzarotské úmluvě u místních i regionálních orgánů a tak je přimět, aby na své úrovni umožnily vznik služeb vstřícných k dětem a napomohly tak prevenci sexuálního násilí v rámci společnosti.

Kongres Rady Evropy tudíž naléhavě vybízí všechna města a regiony, aby se připojily ke kampani JEDNO z PĚTI tím, že se přihlásí k **Paktu měst a regionů pro zastavení sexuálního násilí na dětech**

Co je to, Pakt měst a regionů pro zastavení sexuálního násilí na dětech?

Je třeba konat, a je vlastně nezbytné konat, ve všech čtyřech pilířích či oblastech, v oněch čtyřech “P”, jež jsou zmíněna výše. Kongres vypracoval seznam možných akcí, počínaje takovými, jež nevyžadují prakticky žádné veřejné výdaje, až po ty, do nichž bude potřeba významně investovat, neboť budou vyžadovat definici konkrétních strategií a vytvoření jednoúčelových struktur. Ať jsou uvažované náklady jakkoli vysoké, opatření pro zastavení sexuálního násilí a zneužívání dětí se vždy vyplatí, jelikož představují investici do zdravé společnosti, založené na úctě k lidským právům.

Ačkoli konečným cílem Kongresu je, aby se co nejvíce místních a regionálních rad a zastupitelstev zapojilo do koordinovaných multidisciplinárních struktur, procesů a mechanismů v boji proti sexuálnímu násilí a zneužívání dětí, zpočátku mohou města i regiony postupovat po jednotlivých krocích a tak přispívat ke kampani JEDNO z PĚTI na skromnější úrovni, třeba tím, že prostřednictvím odkazu na své domovské stránce začnou na problém upozorňovat.

---

¹ What's going on to safeguard children and young people from sexual exploitation? Jago et al, říjen 2011.

Kongres vyzývá místní a regionální úřady ze všech 47 členských států, aby se k Paktu připojily a začaly v praxi uskutečňovat alespoň jednu z akcí, uvedených na našem seznamu, a aby v boji proti sexuálnímu násilí a zneužívání dětí pokračovaly tím, že si za svůj konečný cíl stanoví vytvoření koordinovaných multidisciplinárních struktur, procesů a mechanismů.

Co vyplývá z připojení se k Paktu?

Zúčastněná města a regiony se zavazují k naplňování cíle Kongresu, totiž zvyšování informovanosti a podle potřeby k vytváření struktur pro řešení problému sexuálního násilí a zneužívání dětí tím, že začnou uskutečňovat co nejvíce akcí, uvedených na seznamu této brožurky, anebo jakýchkoli jiných akcí, jež Kongresu pomohou dosáhnout cíle.

Kdo jsou hlavní partneři?

Rada Evropy vytvořila ve 47 členských zemích síť vládami jmenovaných center, která mohou poradit i pomoci místním úřadům spojit síly s nesčetnými nevládními organizacemi a občanskými uskupeními, která již v kampani aktivně pracují. V několika členských státech byly vytvořeny [Národní týmy pro kampaň](#), které koordinují akce kampaně a mohou poskytnout poradenství na regionální i municipální úrovni. Radnice a regiony mohou také spolupracovat s relevantními národními ministerstvy.

Rada Parlamentního shromáždění vytvořila pro koordinaci národní, evropské a mezinárodní činnosti, zaměřené na potírání sexuálního násilí na dětech, [Síť parlamentních kontaktů](#). Síť, jež má v současnosti 49 členů, umožňuje výměnu zkušeností o nejlepších postupech v oblasti legislativní a politické činnosti probíhající v jednotlivých státech.

Co to je, čtyři “P”?

Konečný cíl místních i regionálních úřadů musí být prevence vykořisťování dětí. Za tímto účelem se musí rozhodnout, jak nejlépe provozovat ve veřejném sektoru agentury, které budou dbát, aby děti a mládí byli chráněni a podporováni, a zároveň aktivně sítat

pachatele. Místní i regionální úřady by měly zaujmout přístup, opírající se o čtyři pilíře – prevenci, ochranu, stíhání a participaci – tedy v angličtině čtyři “P” – s cílem zabránit zneužívání, ochránit oběti, stíhat pachatele a zajistit, že v celém procesu budou děti plně účastny.

V této sekci naleznete informace o tom, jaký druh akcí je zapotřebí uskutečnit a proč je to nezbytné

Čtyři “P”: Prevence

Preventivních akcí existuje celá řada a je možné je uskutečnit na místní nebo regionální úrovni s cílem zabránit sexuálnímu vykořisťování a zneužívání dětí.

Informační akce

Místní i regionální úřady by měly připravit programy prevence sexuálního zneužívání a násilí a metody osvěty dětí, lidí s dětmi pracujících, rodičů, rodin, opatrovníků a široké veřejnosti. Informační akce mohou vyvolat změnu ve společnosti, která podpoří preventivní opatření.

Programy a strategie prevence by měly zaručit, že všichni zúčastnění projdou adekvátním vysoce profesionálním výcvikem, který jim umožní bezpečně a efektivně poskytovat služby. Mezi zúčastněné patří všichni ti, kdo jsou pravidelně v kontaktu s dětmi, například sociální pracovníci, zaměstnanci ve zdravotnictví, učitelé (na všech úrovních, od předškolní po středoškolskou), policie, zaměstnanci kulturních, volnočasových a sportovních areálů, středisek mládeže, zaměstnanci soudů apod.

Návrhy akcí

- Přidejte na domovskou stránku vaší obce nebo regionu odkaz na webovou stránku JEDNO Z PĚTI Rady Evropy
- Organizujte ve školách a centrech pro mládež informační schůzky s dětmi a těmi, kdo s nimi pracují
- Rozšiřujte informační letáky a brožurky obsahující informace a pokyny
- Organizujte školení pro místní a regionální pracovníky s dětmi
- Organizujte diskuse a semináře pro odborníky i veřejnost
- Využijte pro zviditelnění tématu Evropského týdne pro místní demokracii
- Spolupracujte s nevládními organizacemi, médii a soukromým sektorem

Jelikož součástí každé strategie by měla být časná identifikace, je nutno získat adekvátní znalosti o sexuálním vykořisťování a zneužívání dětí. Je nutno naučit se rozpoznávat příznaky, které mohou nasvědčovat sexuálnímu násilí, například změny v chování.

Rodiče, příbuzní a pečovatelé by se také měli naučit rozpoznávat indikátory sexuálního vykořisťování a zneužívání dětí, co a v jakém sledu je nutno učinit a jaký dopad má situace na děti a rodiny.

Předmětem školení, by se rovněž měla stát preventivní opatření, jako například monitorování prostoru na síti, a děti je nutno naučit, jak se chránit samy, například tím, že rozpoznají škodlivý obsah na internetu anebo nepatřičné kontakty cizích lidí, kteří se jich mohou dotazovat na osobní informace za účelem sblížení (grooming). Takovéto školení by mělo být rozšířeno také na rodiče, kteří by se měli naučit, jak monitorovat a regulovat přístup na internet, a na děti, jež by se měly poučit o riziku a nebezpečí na internetu. Ve spolupráci s nevládními organizacemi či jinými subjekty je možno vytvořit nástroje pro zajištění internetové bezpečnosti pro děti, rodiče, učitele a rodiny, anebo využít existujících informačních pomůcek.

Akce na zvýšení informovanosti by měly směřovat rovněž k široké veřejnosti, jež by měla být obeznámena s tímto fenoménem i s tím, jak je

možné se před ním chránit. Jedním z možných postupů je na domovských stránkách měst a regionů umístit odkaz na webovou stránku JEDNO z PĚTI Rady Evropy. Na místní úrovni je nutno podpořit celostátní i evropské horké linky.

Informační kampaně a edukační materiály

Rada Evropy připravila materiály, jež pomohou lépe porozumět celému problému sexuálního násilí a zneužívání dětí a prosazovat cíle kampaně. Tyto materiály jsou určeny zájmovým skupinám, členům

Návrhy akcí

- Zajistěte, aby byla volně přístupná telefonní čísla národních i evropských linek pomoci
- Pro rychlou pomoc a poradu vytvořte na domovské stránce vašeho města nebo regionu tlačítko na jedno kliknutí
- Navrhněte a všem školním dětem rozdávejte malé a snadno přenosné paměťové karty se všemi užitečnými čísly a adresami
- Užitečná čísla a adresy mohou také sloužit v každé domácnosti na magnetických úchytkách na lednici
- Na místa, kam často chodí děti, vyvěste plakáty s informacemi, kam se obrátit pro pomoc
- Poříd'te názorné a dětem přístupné vzdělávací materiály pro školy a centra mládeže
- Rozdávejte letáčky a brožurky o bezpečném chování na síti
- Uspadněte nahlášení nezákonné činnosti na síti

státní správy, zájmovým skupinám a profesionálům pracujícím pro děti a s dětmi. Byl připraven a do 36 evropských jazyků přeložen konkrétní osvětový materiál, který by měl rodičům i dětem napomoci zabránit sexuálnímu násilí a eventuelní případy ohlásit (www.underwearrule.org). Místní a regionální úřady by měly materiály pro kampaň JEDNO z PĚTI tisknout a rozšiřovat do škol a předškolních zařízení a všude tam, kde se děti a mládež schází (kluby mládeže, sdružení, jako např. Skaut apod.) (Contact: lin5@coe.int).

Výchova dětí

Tím, že se děti učí o sexuálním zneužívání, o různých formách násilí a rizikových situacích, pěstují si schopnost rozhodovat se poučeně, bezpečně a zdravě a vyhnout se tak riziku sexuálního zneužití nebo vykořisťování a tudíž navazovat zdravé a pozitivní vztahy.

Je nutno jak na prvním, tak na druhém stupni školství, používat efektivní a věku přiměřené materiály, reflektující dětskou citlivost a konkrétní potřeby, informovat i o kulturně citlivých záležitostech a to vše dětem přístupným jazykem. Děti se tak dozvědí, co je sexuální násilí a jak je rozpoznat, a rozvíjením bezpečných forem chování

posilují prevenci. Je nutno zahrnout i i informace o nových komunikačních technologiích a rizicích, jež plynou z jistého počínání na síti, a také jak nahlásit nezákonný obsah na síti.

Návrhy akcí

- Jmenujte osobu nebo orgán na místní/regionální úrovni, pověřený osvětou o sexuálním násilí a zneužívání dětí
- Při přípravě taktiky a akcí shromážďujte ve spolupráci s občanskou společností údaje o konkrétní situaci u vás
- Spolupracujte s médii
- Spolupracujte i mimo hranice města

Jakákoli edukační nebo informační kampaň by měla zahrnovat odkazy na zdroje poradenství a pomoci, například vyhrazené telefonní linky nebo linky pomoci, nejlépe celostátní nebo evropské, které fungují i

mimo normální pracovní dobu, aby děti věděly, kam se obrátit. Školákům by se mohly rozdávat malé paměťové karty, klíčenky či obaly na mobily s užitečnými čísly a adresami, jež se snadno vejdou do školní brašny a budou vždycky po ruce. Místní a regionální úřady mohou nechat vyrobit magnetky na lednice a informace na nich tak budou k dispozici v každé domácnosti. Úřady by rovněž měly zajistit,

aby informace a poradenství byly snadno přístupné na webových stránkách města/regionu; je snadné umístit dobře viditelný odkaz, kde děti jedním kliknutím zjistí, kam se obrátit. Informace, kam jít a na koho se obrátit by také měly být umístěny všude tam, kam děti často chodí: ve školách, družinách, centrech mládeže, zdravotních střediscích, veřejných knihovnách, stanicích první pomoci, klinikách sexuálního zdraví, na webových stránkách místních úřadů, kostelích apod.

Partneří pro preventivní akce

Lanzarotská úmluva vybízí úřady, aby zřídily nezávislé instituce pro podporu a ochranu dětských práv. Navrhuje taktéž, aby byla jmenována osoba nebo orgán, pověřený veřejnou osvětou o sexuálním vykořisťování a zneužívání dětí, například dětský ombudsman, dětský advokát či komisař pro práva dětí. Takováto funkce může být zřízena na místní a/nebo regionální úrovni.

Při potírání sexuálního násilí a zneužívání dětí je řada organizací a asociací – na mezinárodní, evropské, národní, regionální i místní úrovni – velmi aktivních. Mnoho z nich vytvořilo nejrůznější osvětové a informační dokumenty a materiály, jež se mohou dále rozšiřovat. Národní asociace místních a regionálních úřadů, stejně jako úřady samotné, by s těmito organizacemi měly spolupracovat a zajistit, aby podobné materiály byly co nejširěji využívány.

Sexuální vykořisťování a zneužívání dětí je typickým utajeným zločinem, jelikož pro dětské oběti je zpravidla velmi obtížné jej odhalit. Toto, stejně jako nedostatek standardizovaných a srovnatelných metod sběru dat, znamená, že je těžké získat o rozsahu celého problému jasný obraz. Je důležité, aby místní a/nebo regionální úřady vytvořily mechanismus sběru dat, aby mohly pozorovat a vyhodnotit situaci ve své oblasti. Díky nashromážděným údajům mohou úřady vyhodnotit rizika, rozsah a povahu vykořisťování dětí v jejich oblasti a informovaně na problém zareagovat.

Organizace občanské společnosti mohou s místními a regionálními úřady spolupracovat na projektech a programech, zaměřených na prevenci a ochranu dětí, a totéž může soukromý sektor, obzvláště sektor informačních a komunikačních technologií a média. Na

regionální úrovni může být efektivní koordinace při pronásledování pachatelů činnosti, která přesahuje hranice města, jako případy nezákonného obchodu s dětmi.

Čtyři “P”: Ochrana

Místní a regionální úřady jsou správní úrovni, která je obětí sexuálního vykořisťování a zneužívání nejbližší a tudíž mají nejlepší předpoklady k vytvoření struktur, jež by zahrnovaly všechny aktéry, podílející se na péči o děti a zajistily pro děti tu nejlepší podporu a pomoc. Jejich povinností je také sloužit nejen potřebám dětských obětí, ale také rodinnému systému a společnosti jako celku. Místní a regionální úřady by měly podporovat společný postup všech zúčastněných a rozvíjet koordinované multidisciplinární struktury, procesy a mechanismy, schopné čelit sexuálnímu násilí na dětech.

Návrhy akcí

- Zřídit multiagenturní, multidisciplinární a pro děti vstřícné domy
- Zavést ohlašovací povinnost na místní/regionální úrovni
- Rozšířit informace o národních a celostátních telefonních a online linkách pomoci
- Pro všechny, kdo se dětmi profesionálně zabývají, vydat jasné pokyny pro ohlašování

Multidisciplinární centra

Města a regiony by měly zaujmout holistický, integrovaný přístup vycházející ze strategie zapojení více agentur, a zřídit specializované jednoúčelové orgány s jasně definovanou rolí a zodpovědností, které by daly dohromady veškeré místní služby zabývající se ochranou dětí a zlepšováním jejich životních podmínek. Specifické místní postupy a systémy by pak měly být shrnuty do lokální strategie ochrany.

Ve většině evropských zemí je za boj proti sexuálnímu zneužívání dětí zodpovědná celá řada různých agentur a všechny se musí zabývat vyšetřováním těchto případů. Děti jsou podrobovány opakovaným pohovorům a důsledkem je reviktimizace dítěte, stejně škodlivá nebo dokonce škodlivější než původní zneužívání. Lanzarotská úmluva podporuje zřízení multiagenturních, multidisciplinárních “one-stop” center, kde by pod jednou střešou pracovali všichni ti, kdo se ve své

profesi podílejí na vyšetřování případů zneužívání dětí – zdravotníci a sociální pracovníci, policejní a soudní složky atd. – a ušetřili tak dětské oběti sexuálního násilí dalšího zneužívání (koncept Domů laskavých k dětem). Je důležité, aby se děti mohly uchýlit někam, kde se budou moci svěřit bez obav, důvěrně, a kde se budou cítit v bezpečí. Taková centra umožní následující: děti budou dotázány a lékařsky vyšetřeny pro forenzní účely, bude provedeno celkové vyhodnocení a dostane se jim náležitě terapeutické péče od příslušných odborníků, přičemž budou ušetřeny opakovaných výsledků a reviktimizace.

Uchráněno by mohlo být více dětí, pokud by byla uzákoněna povinnost nahlásit podezření, tak aby tato povinnost zároveň nenarušovala stávající pravidla důvěrnosti nebo důvěru dětí. Je nutno všem odborníkům pracujícím s dětmi poskytnout jasná vodítka, jak mají své obavy sdělit příslušné agentuře, načež musí místní a regionální úřady provést šetření, aby určily, zda existuje oprávněný důvod k podezření ze zneužívání. Všichni zúčastnění rovněž musí být poučeni o ochraně práv dítěte a o tom, že na prvním místě vždy musí stát nejlepší zájem dítěte.

Pokud na celostátní úrovni neexistují telefonní nebo online linky pomoci, je nutno je zřídit a dětem poskytnout snadný přístup k anonymnímu poradenství.

Partnerské aktivity

Důležitými partnery jsou nevládní organizace a organizace občanské společnosti, obzvláště ty, jež se zabývají poskytováním pomoci obětem,

Čtyři “P”: Stíhání

Lanzarotská úmluva označuje za trestnou celou škálu činů a ačkoli postupy pro vyšetřování a stíhání pachatelů budou převážně definovány podle národního trestního práva, místní a regionální úřady v tomto mohou sehrát svou roli. Během jakékoli činnosti v tomto stádiu, to jest během vyšetřování a soudního řízení musí na zřeteli zůstat hlavně zranitelnost dítěte a ochrana jeho nejlepších zájmů a práv.

Pomoc obětem

Úřady by měly učinit, a to i ve spolupráci s nevládními organizacemi, určitá opatření, například poskytnout bezplatnou pomoc při soudním řízení, poradenství rodičům a sourozencům a terapeutickou pomoc.

Jak naložit s pachateli

Místní a regionální úřady mohou zajistit poskytnutí vhodných podpůrných služeb, především s cílem zabránit opakování přečinu. Mohou se také postarat, aby pachatelé byli informováni o svých právech a službách, jež jsou jim k dispozici.

Čtyři “P”: Participace

Rada Evropy věří, že právo být vyslyšen a brán vážně je základní pro lidskou důstojnost a zdravý rozvoj každého dítěte a mladého člověka. Naslouchat dětem a mladým a přikládat patřičnou váhu jejich názorům v souladu s jejich věkem a vyspělostí je nezbytné, máme-li efektivně naplňovat jejich právo na to, aby jejich nejlepší zájmy vždy stály na prvním místě úvah o všech záležitostech, jež se jich dotýkají, a na to, aby byli chráněni před násilím, zneužíváním, zanedbáváním a špatným zacházením². Touto zásadou by se měly řídit všechny místní a regionální orgány.

---

² Doporučení CM/Rec(2012)2 Výboru ministrů členskými státy ohledně participace dětí a mladistvých.

Jaké konkrétní akce je možné podniknout na regionální úrovni?

Mnohá opatření, jež doporučuje Lanzarotská úmluva, budou muset být transponována do trestního a občanského práva, jež zpravidla spadají do kompetence jednotlivých států, ovšem některé zásadně důležité problémy v oblasti ochrany dětí spadají pod působnost regionů, například regulace a organizování sociálních dávek a sociálních a zdravotních služeb a přijetí konkrétních opatření či vytvoření struktur k prevenci a ochraně dětí před sexuálními vykořisťováními a zneužíváním. Regionální úřady a zastupitelstva by měly prozkoumat, která opatření, legislativní i administrativní, mohou učinit, aby naplnily ustanovení Lanzarotské úmluvy.

Jak bude Pakt fungovat v praxi?

Místním a regionálním voleným zástupcům je určena výzva, aby na pakt upozorňovali své kolegy a příslušné odbory ve svých volebních okrscích, jež mají na starosti zdraví, prospěch a bezpečnost dětí a které by se měly zasazovat za naplňování iniciativ navrhovaných paktem.

Online “platforma” pro registraci k paktu

Místní a regionální volení zástupci se mohou registrovat na “platformě paktu” Kongresu (www.coe.int/congress-pact). K registraci jsou taktéž přizvána města a regiony, jež hodlají pakt naplňovat anebo již v tomto směru vyvíjejí iniciativu.

Na této platformě bude mít každý možnost poskytnout informace o nových iniciativách a strukturách, jakož i o stávajících opatřeních, a na platformu se mohou navrátit pokaždé, kdy se budou realizovat nové iniciativy. Tyto informace umožní změřit pokrok kampaně JEDNO z PĚTI na lokální i na regionální úrovni.

Kontrolní seznam akcí pro místní a regionální úřady

Prevence

- Na domovské stránky svého města nebo region přidejte odkaz na webovou stránku JEDNO z PĚTI Rady Evropy
- Organizujte informační schůzky pro děti i personál v předškolních zařízeních, školách a centrech mládeže
- Rozdávajte informační přehledy a letáky, obsahující fakta a pokyny.
- Pořádejte školení pro odborníky na místní i regionální úrovni
- Organizujte diskuse a semináře pro odborníky i veřejnost
- Pro zviditelnění problému využijte Evropského týdne místní demokracie
- Spolupracujte s nevládními organizacemi, médii a soukromým sektorem
- Na místní/regionální úrovni jmenujte osobu nebo orgán, jenž se zaměří na zvyšování veřejného povědomí o sexuálním násilí a zneužívání dětí
- Spolupracujte s občanskou společností při sběru informací o konkrétní místní situaci, s cílem informovat policii a konat
- Spolupracujte i přes hranice města
- Podpořte celostátní i evropské tísňové linky
- Na domovskou stránku vašeho region nebo města přidejte odkaz, umožňující se jediným kliknutím rychle dostat k poradě a pomoci
- Navrhněte a všem školákům rozdejte malé kapesní paměťové karty obsahující užitečná čísla a adresy
- Užitečná čísla mohou být v každé domácnosti na magnetkách na lednici
- V místech, kam často chodí děti, umístěte plakáty s informacemi, kam se obrátit
- Školám a klubům pro mládež poskytněte dětem přístupný edukační materiál
- Rozdávajte informační přehledy a letáky o bezpečném chování na síti
- Usnadněte ohlašování nezákonných aktivit na síti

Ochrana

- Zřizujte multiagenturní, multidisciplinární a k dětem laskavé domy
- Na místní/regionální úrovni zaveďte ohlašovací povinnost
- Prosazujte pokyny pro ohlašování pro osoby, jež se dětmi profesionálně zabývají

Dokumenty a odkazy

- [JEDNO z PĚTI, kampaň Rady Evropy pro zastavení sexuálního násilí na dětech \(ONEinFIVE, the Council of Europe campaign to stop sexual violence against children\)](#)
- [Úmluva Rady Evropy o ochraně dětí proti sexuálnímu vykořisťování a sexuálnímu zneužívání \(Council of Europe Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse\)](#)
- [\(Strategie Rady Evropy pro práva dítěte 2012-2015 Council of Europe Strategy for the Rights of the Child 2012-2015\)](#)
- [Úmluva Rady Evropy o potírání nezákonného obchodu s lidmi \(Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings\)](#)
- [Úmluva o kyberzločinu \(Convention on Cybercrime\)](#)
- [Evropská úmluva o prosazování dětských práv \(European Convention on the Exercise of Children's Rights\)](#)
- [Pokyny Výboru ministrů Rady Evropy pro justici vlídnou k dětem \(Guidelines of the Committee of Ministers of the Council of Europe on child friendly justice\)](#)
- [Doporučení k participaci dětí a mladistvých \(Recommendation on the Participation of children and young people under the age of 18\)](#)
- [Objevte práva dětí! \(Discover children's rights!\)](#)
- [Zvedni ruku proti tělesným trestům! \(Raise your hand against smacking!\)](#)
- [Wild Web Woods](#)

Odhaduje se, že v Evropě se každé páté dítě stane obětí nějaké formy sexuálního násilí, jako je incest, pornografie, prostituce, nezákonný obchod s lidskými bytostmi, korupce, kuplířství přes internet, sexuální vykořisťování nebo sexuální zneužívání. Vzhledem k rozsahu problému Rada Evropy v r. 2010 zahájila kampaň JEDNO Z PĚTI, jež má za cíl zvýšit povědomí všech – dětí, rodičů a všech, kdo přicházejí do styku s dětmi – a podpořit ratifikaci a naplňování Úmluvy Rady Evropy o ochraně dětí před sexuálním vykořisťováním a sexuálním zneužíváním – též známou jako Lanzarotská úmluva – ve 47 členských státech Rady Evropy i mimo ně.

Místní a regionální úřady mají, spolu s národními vládami, klíčovou zodpovědnost za ochranu a podporu lidských práv svých občanů, což zahrnuje ochranu a podporu bezpečí a prosperity dětí a mladých, žijících na jejich území. Služby, jichž je zapotřebí k pomoci obětem sexuálního násilí a zneužívání, jsou poskytovány převážně na místní úrovni. Právě na této úrovni take mohou být nejučinnější opatření, směřující k ochraně a osvětě. Místní a regionální instituce jsou tudíž v první linii boje proti sexuálnímu násilí na dětech a musí rozvíjet a uskutečňovat akční plány a strategie, aby takovéto případy řešily a do budoucna jim zamezily.

Kongres místních a regionálních samospráv Rady Evropy vypracoval tento Pakt měst a regionů pro zastavení násilí na dětech jakožto vodítko pro úřady při potírání sexuálního vykořisťování a zneužívání. Poskytuje soupis praktických iniciativ a postupů, jež je možno uplatnit na místní a regionální úrovni pro rozvoj služeb vstřícných k dětem, pro ochranu dětí a pro prevenci sexuálního násilí v rámci obce.

congress.oneinfive@coe.int – www.coe.int/congress-oneinfive

www.coe.int

Rada Evropy je politická organizace, založená v r. 1949, s cílem podporovat demokracii a lidská práva na celém kontinentu. Rada Evropy rovněž formuluje společnou odezvu na společenské, kulturní a právní problémy ve svých 47 členských státech. Kongres místních a regionálních orgánů zastupuje místní a regionální instituce a podporuje demokracii zdola. Je složen ze dvou komor, Komory místních orgánů a Komory region, a má celkem 318 titulárních členů a 318 náhradníků, již zastupují 200 000 evropských územních společenství

The Congress

Le Congrès

